

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** (címe) I. rendű, valamint **I.rendű felperes neve** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek - a dr. Blazsekné dr. Bánovics Beáta ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Tolna Megyei Bíróság előtt 10.P.20.320/2009. ügyszám alatt folyamatban volt perében - mely perbe a dr. Domina László Béla ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó** (címe) beavatkozó az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a 2011. április 21. napján kelt 62. sorszámu ítélet ellen az alperes részéről 63. sorszámu alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadt ítéletében kötelezte az alperest 1.000.000.- forint nem vagyoni kártérítés és annak 2009. január 2. napjától a kifizetésig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint 9.264.- forint vagyoni kártérítés I. rendű felperesnek történt megfizetésére. Ezt meghaladóan az I. és II. rendű felperesek keresetét elutasította, valamint rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy az I. rendű felperes az alperesi mulasztással összefüggésben állóan, a 2008. június 4. napján történt csőtörés következtében került olyan egészségi állapotba, amely a 2009.

januárjában bekövetkezett agyi infarktushoz, stroke-hoz vezetett. Az I. rendű felperes a betegségből tünetek hátramaradása nélkül ugyan felgyógyult, azonban egészségromlása a mindennapi élet elnehezülésében, a fizikai terhelhetőség szűkülésében, depresszióban jelentkezett, amelyek miatti nem vagyoni sérelem kompenzálására 1.000.000.- forint kárpótlás alkalmas, s egyben elegendő is. A II. rendű felperes a vagyonvesztés miatt megromlott életminősége mellett más, a nem vagyoni kárpótlás körében kizárólag értékelhető személyhez fűződő jogsérelmet igazolni nem tudott, ezért a keresete elutasításának volt helye.

Az ítélet ellen az alperes jogi képviselője útján fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az I. rendű felperes keresetének elutasítását, perköltségben marasztalását kérte az egyéb rendelkezések helybenhagyása mellett. Álláspontja szerint a káresemény és az I. rendű felperes agyi infarktusa, stroke beállása között nem állapítható meg megnyugtatóan az okozati összefüggés. A vérnyomás kiugrás következményeként kialakult betegséget megelőzően ugyanis az I. rendű felperes már 2004-ben a jobb agyféltekét érintő keringészavarban szenvedett. A káreseményt követően végzett foglalkozás-egészségügyi vizsgálat alapján az agyi infarktus maradványtünet nélkül gyógyult. A káresemény előtt diagnosztizált alapbetegségek tehát döntően befolyásolták az agyi infarktus bekövetkezését, amely okozati összefüggés hiányában kizárja az alperes nem vagyoni kártérítésért való felelősségét. Utalt továbbá arra, hogy az I. rendű felperes a káreseményt követően is ugyanúgy 12 órás váltóműszakban végzi a foglalkozását, ezért munkaképesség-csökkenésről sem beszélhetünk. Kifejtette, hogy a váltóműszak is okozhat a 12 órás hossza miatt alvászavart kiváltó depressziót és ingerlékenységet.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés *alaptalan*.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében - fellebbezett részében - a tényállást helyesen állapította meg, s abból helyes következtetéseket levonva, helyes érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság a kifejtett indokaival is egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét, a fellebbezéssel érintett részében, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254.§-ának (3) bekezdésére - helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel összefüggésben az alábbiakra kíván rámutatni.

Téves az a fellebbezésben írt alperesi álláspont, miszerint a vagyoni károk megtérítésével rendezésre került a felperesek minden kára, s nem állapítható meg okozati összefüggés a káresemény és az I. rendű felperes 2009. január 2-án elszenvedett agyi infarktusának bekövetkezése illetve egészségi állapotának változása között.

A polgári jog a teljes kártérítés elve alapján áll, melynek mértékét a beállott kár nagysága határozza meg.

Az I. rendű felperes - vagyoni kárai mellett - bekövetkezett egészségromlására hivatkozással érvényesített nem vagyoni kártérítés iránti igényt.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint az aggálytalan igazságügyi orvosszakértői vélemény kellően rámutat arra, hogy - a kórelőzmény ismeretében - kizárólag a perbeli eseményt követően jelentkezett I. rendű felperes egészségi állapotában olyan mértékű neurológiai tünet-együttes, melynek hátterében egy jelentős pszichikai megterhelés, stresszhatás állt. Az iratok alapján más, a 2008. júniusában történt eseményeken kívüli ilyen súlyú körülmény a felperesek életében nem merült fel. Az I. rendű felperesnél 2003-ban megállapított depressziós állapot csupán rövid gyógyszeres kezelést igényelt, az I. rendű felperes tünetmentessé vált. A káreseményt megelőzően 2003. június 27-én és 2007. január 18-án jelent meg háziorvosánál magas vérnyomás okozta panaszokkal.

A perbeli esemény bekövetkezte után azonban - a szakértői vélemény és a tanúvallomások szerint - az I. rendű felperes magatartása megváltozott, pszichés károsodása, majd az agyi infarktus bekövetkezett. Mindez olyan folyamat amely nem választható szét, s nem állapítható meg egy konkrét ok. Az azonban kétséget kizáróan megállapítható, hogy az I. rendű felperes egészségi állapota a perbeli ingatlannal kapcsolatos, és az alperes felelősségi körébe tarozó eseményt követően változott hátrányosan. Márpedig az alperes - a teljes kártérítési felelősség elvére tekintettel - az I. rendű felperes egészséghez fűződő személyiségi jogának sérelme miatt bekövetkezett károk megtérítésére is köteles. Az a körülmény, hogy a jelentős munkával megszerzett vagyontárgy a felperesek szeme láttára és mindennapi küzdelmük ellenére megy tönkre, alkalmas a jelentős stresszhatás, így az agyi infarktus kiváltására is. Az I. rendű felperes korábbi betegsége, nehéz fizikai munkával járó foglalkozása feltehetően a stressz okozta betegség típusában játszhatott csupán szerepet, annak közvetlen előidézésére a káresemény bekövetkezéséig eltelt időközre is figyelemmel nem hatott. A másodfokú bíróság szerint az I. rendű felperes depresszióra való hajlamosságától függetlenül életszerű az, hogy egy kórelőzmény nélküli egészséges ember esetében is a perbelivel azonos stresszhatás ugyanilyen súlyú egészségügyi következményeket eredményez.

Nincs jelentősége a fellebbezésben hivatkozott foglalkozás-egészségügyi vizsgálat „munkavégzésre alkalmas” eredményének sem, mivel az ítéletben sem állapított meg az elsőfokú bíróság munkaképesség-csökkenést az I. rendű felperesnél, csupán fizikai terhelhetőségének és mindennapi életének a pszichikai tünetek folytán való elnehezülését emelte ki. Egy ilyen vizsgálat pedig - alapossága folytán - nem tehető egyenértékűvé a szakrendelések folyamatos ellenőrzései során tett megállapításokkal. Az a körülmény pedig, hogy az I. rendű felperes az agyi infarktusból neurológiai tünetek nélkül gyógyult, csupán a nem vagyoni kártérítés összegét és nem annak jogalapját érinti. Az orvos szakértői vélemény

megállapítása szerint az I. rendű felperes egészségromlásának jelentős részét a pszichés károsodás okozza, amely jelenleg is kezelésre szorul.

Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az I. rendű felperesnél diagnosztizált kevert szorongásos és depressziós zavar okozta alvásprobléma nem egyenlő az alperes által hivatkozott 12 órás váltóműszak miatt esetleg fennálló ingerlékenységgel, kialvatlansággal. Míg az előbbi háttérében élettani ok, pszichológiai vagy pszichiátriai problémára visszavezethető betegség áll, addig a kialvatlanság egy rendszerint orvosolható olyan állapot, amely nagy általánosságban nem indukál terápiás kezelést megalapozó maradványtüneteket.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78.§-a (1) bekezdése alapján viseli saját költségét. Egyéb olyan költség, amelyről a másodfokú bíróságnak rendelkeznie kellett volna, nem merült fel.

A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása a Pp. 256/A.-a (1) bekezdésének f) pontján alapul.

Pécs, 2011. december 1.

Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

Pécsi Ítéltábla
Pf.III.20.366/2010/4. szám

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű és **I.rendű felperes neve** II. rendű (mindketten szám alatti lakosok) felpereseknek a dr. Blazsekné dr. Bánovics Beáta ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében, amelybe a dr. Galiger Lajos ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó** (címe) az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott, a Tolna Megyei Bíróság 10.P.20.320/2009/34. számú ítélete ellen a beavatkozó által 36. sorszám alatt benyújtott, és 38. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a beavatkozót, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felpereseknek 19.700 (tizenkilencezer-hétszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság részítéletével arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg kártérítésként a felpereseknek 3.522.191 forintot, és ennek 2009. szeptember 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó késedelmi kamatát. A felperesek ingatlanában bekövetkezett kár megtérítésére irányuló keresetet az ezen felüli részében elutasította, míg a kereset további részei tekintetében a tárgyalást elhalasztotta.

Az ítéleti tényállás szerint a felperesek P, K utca 0. szám alatti ingatlana előtt az alperes kezelésében lévő szakaszon vízcsőtörés történt 2008. június 4-én, amelynek helyreállítását az alperes szakszerűtlenül végezte, amely az utcai gerincvezeték törését eredményezte. Ezek következtében a felperesek ingatlanán lévő épület alatti pince beomlott, az épület falai megsüllyedtek és megbillentek, elmozdult a tetőszerkezet és a földem is. A felmerült kár megtérítése címén az alperes, illetőleg - az alperessel kötött felelősségbiztosítási szerződés alapján - a beavatkozó összesen 4.022.636 forintot fizetett meg a felpereseknek.

A felperesek keresetükben az épületkárok helyreállítása címén további 5.228.038 forint, ingóságok ideiglenes raktározásával, kármentéssel kapcsolatos költségek címén további 157.121 forintot vagyoni káruk megtérítésére kértek kötelezni az alperest. A keresetüket utóbb egyéb károk megtérítésére is kiterjesztették.

Az elsőfokú bíróság igazságügyi műszaki szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy az ingatlanban keletkezett károk kijavításának költsége összesen 11.381.856 forint. Ebből 8.995.534 forint a B Kft. költségvetésében költséget helyreállítási munkák reális költsége, 546.322 forint az egyéb járulékos, számlákkal igazolt indokolt költség és 1.840.000 forint az épület alatt volt, a károkozás miatt tömedékeléssel megszüntetett, helyreállíthatatlan pince pótlására az ingatlan más részén kialakítandó másik pince létesítésének költsége. Mivel a helyreállítás túlnyomó részben, a pince pótlása pedig teljes egészében új, korszerű anyagokkal és technológiával történik, amelyeknek értéke az eredetinel magasabb, a felperesek

a káronszerzés tilalma miatt a költségek 65 %-ára, 7.398.206 forintra tarthatnak igényt. Ebből megtérült az alperes és a beavatkozó teljesítése folytán 4.022.636 forint. A fennmaradó 3.375.570 forinthez járul még 146.621 forint ideiglenes állammegóváshoz és raktározáshoz kapcsolódó költség, így végül az alperes 3.522.191 forint és ennek a szakvélemény készítésétől számított késedelmi kamata megfizetésére köteles.

A részítélet részbeni megváltoztatása és az alperes marasztalásának 2.891.082 forintra történő leszállítása érdekében a beavatkozó fellebbezett. Arra hivatkozott, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény szerint a megszűnt eredeti pince az egész ingatlan forgalmi értékéből 920.000 forintot tett ki, pótlása nélkül is használható rendeltetésszerűen az ingatlan, ezért másik pince létesítésének költségei helyett az alperes a megszűnt pince forgalmi értékét köteles csak kártérítés címén megfizetni az egyéb épületkárokon felül.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú részítélet helybenhagyására irányult. Állították, hogy a pincét használták, és arra a jövőben is szükségük van. Az alperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A fellebbezés alaptalan.

Az igazságügyi műszaki szakértő az új pince, illetőleg a helyreállításra szoruló épületrészek létesítési költségeire egységesen 35 %-os csökkentést alkalmazott, mert az ilyen mértékben avultatott állapot felel meg az eredeti, károkozás előtti műszaki állapotnak, és értéknek. A felperesek az így számított összeg felhasználásával jutnak az eredetivel azonos műszaki és használati értékű ingatlanhoz, tehát annak megfizetésével részesülnek teljes kártérítésben. Az elsőfokú eljárásban nem volt vitás, hogy az épület alatti pincét ténylegesen használták, és a pince használatra szükségük van. A megszűnt pince becsült forgalmi értéke és a létesítendő új pince avultatott bekerülési költsége között nincs számottevő különbség. Az elsőfokú részítélet szerinti és a fellebbezésben elismert összegű kártérítés között azért van 631.109 forint különbség, mert a beavatkozó a kártérítés összegének levezetésénél figyelmen kívül hagyta azt a szakértői véleményben is szereplő 546.322 forint összegű tételt, amely az árukészlet ideiglenes tárolásának, törmelék, föld szállításának, stb. költségeit öleli fel.

A felperesek tehát a részítélet szerinti marasztalási összeg megfizetésével nem jutnak a teljes anyagi kárpótlásukhoz szükségesnél nagyobb összeghez. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és a sikertelen fellebbezéssel okozott költségek megfizetésére a beavatkozót kötelezte a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, 83. §-ának (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. és 4/A. §-a alapján.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

P é c s, 2010. október 26.

dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Szentpéteriné dr. Bán
Erzsébet s.k. bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró